

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopis se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVI.

V Ljubljani, v soboto, dne 17. junija 1933.

Št. 69.

Podonavje in londonska konferenca

Srednje-evropski institut na Dunaju, Evropsko carinsko društvo v Parizu in Cobden Club v Londonu so predložile pripravljalnemu odboru za londonsko konferenco spomenico, ki jo je izdelal znani propagator srednje-evropskega gibanja doktor Hantos in v kateri se med drugim pravi:

Iz mnogih razlogov so podonavske države prisiljene, da nastopijo na londonski konferenci solidarno in da dosežejo posebno obravnavanje podonavskega vprašanja, ki zavzema v okviru svetovne gospodarske krize tudi čisto poseben položaj. Zlasti pa je treba posebej obravnavati podonavsko vprašanje glede zadolžitve, denarstva in trgovinskih odnosov.

Načela glede zadolžitve

Načeloma treba varovati veljavnost sklenjenih pogodb. Če je vsled nepričakovanih okolištin (znižanje kapitala in cen, zastanka trgovine) popolno izvajanje pogodb nemogoče, treba prilagoditi pogodbe novim razmeram z znižanjem obrestne mere, s spremembo kratkoročnih dolgov v dolgoročne in podaljšanje termina za plačilo. Pri tem pa imej privatna zadolžitve prednost pred javno. Resnične trgovske menice naj se obvarujejo pred vsako prisilno ureditvijo. Industrijske kredite je spreminjati v prioritete delnice ali pa obligacije s spremembno obrestno mero (participating debentures). Dobroimeti tujevalci in obresti za njih posojila naj se za časa transferne zaščite uporabijo za kapitalno uporabo v notranjosti države, zlasti za nakup hiš in efektov.

Neobhodna je mednarodna kreditna pomoč v obliki nameravanega fonda za obnovo normalnih denarnih razmer.

Če ne bi bila končna rešitev problema dolgov mogoča, potem bi bilo treba od časa do časa na podlagi indeksa o blagostanju izvesti revizijo obveznosti. Ker pa je mogoče tudi zmanjšane dolgove plačevati, če se od držav dolžnic kupi blago, bi bilo treba skrbeti za prost promet med podonavskimi državami in z njih sosedami.

Finančna pomoč

Carine, kontingenti, uvozne prepovedi imajo le majhen vpliv na valutno pariteto. Urejena finančna politika in rigorozna bančna politika sta poleg ureditve vprašanja dolgov pogoj za normalno devizno gospodarstvo. Vendar pa je zaželjena tudi zunanja finančna pomoč. Strokovnjaki predlagajo poleg ustanovitve normalizacijskega fonda še ustanovitev mednarodnega kreditnega zavoda, ki naj bi dobil potrebna sredstva ali od emisijskih bank ali pa iz zasebnih virov. Brez ozira na to, kako bodo vsa ta vprašanja rešena, pa je naloga londonske konference, da izdela načrt o finančni pomoči zadolženim državam, da bodo mogle odpraviti devizne omejitve.

Rešiti bi tudi treba bilo vprašanje o kooperaciji emisijskih bank Podonavja s tem ciljem, da sprejema ena banka denar druge banke in da se zaračunavajo medsebojna nakazila bank po stalnem tečaju. Sistem karteliranih emisijskih bank, ki v skandinavskih deželah že odlično deluje, bi bilo treba uvesti.

Preferenčni sistem

Zemljepisna in gospodarska zaokroženost Podonavja in potreba medsebojnega dopolnjevanja združuje podonavske države v gospodarsko skupnost, ki bi morala obstajati izven sistema največje ugodnosti. Najbolj enostaven bi bil preferenčni sistem, s katerim bi se v vsaki podonavski državi dovolila posebna ugodnostna carinska tarifa za druge podonavske države. S tem bi mogle vse podonavske države bolj razviti svoje sile in bi mogle srednje-

evropski trg povečati svojo kupno sposobnost. Obenem pa bi se zaimočilo Nemčiji, Italiji in Poljski, da ne bi bila njih trgovinska prostost napram podonavskim državam prav nič zmanjšana. To bi se moglo doseči s pogodbo, s katero bi se podonavske države obvezale, da ne bodo povišale carinskih postavk, na katerih so omenjene sosedne države najbolj zainteresirane.

Londonska konferenca

Vsled pomanjkanja prostora moremo le na kratko registrirati potek dogodkov in govorov na londonski konferenci.

Otvoritev konference.

Konferenco je otvoril angleški kralj Jurij V. v angleškem in francoskem govoru. Po pozdravu delegatov je povdaril potrebo medsebojne pomoči narodov. Ves svet pričakuje, da bo konferenca uspešna. Vsi narodi boleajo za skupno boleznijo — brezposelnostjo. Človek mora imeti to moč, da uporabi naravne zaklade za napredek civilizacije. Ti zakladi so danes vsled iznajdb še povečani. Sedaj je prišel čas, da se uporabi zavest skupnih interesov vsega človeštva v to, da pride človeštvo do blagostanja.

Mac Donald kot predsednik konference je imel prvi govor. Še nikdar v svetovni zgodovini ni bilo na eni konferenci zbrano toliko moči in ugleda, ko danes. 67 držav je zastopanih. Vprašanje vojnih dolgov je treba rešiti, ker je treba Lausanne dopolniti. Samo ozko nacionalna gospodarska politika mora privedi do obubožanja. Avtarkija je mrtvaški zvonec blagostanja. Rešitev je v gospodarski enotnosti sveta. Konferenca mora biti uspešna in delati moramo hitro, odločno in brez odlašanja. Svet nas mora videti kot voditelje. Londonska konferenca mora vzbuditi v ljudeh zopet zaupanje in mora pomeniti konec one nesigurnosti in negotovosti, ki je ves svet pogreznila v stisko in bedo.

Drugi dan.

Sklenjeno je bilo, da bo trajala otvoritvena debata le tri dni in da sme vsak govornik govoriti največ četrt ure.

Kot prvi je govoril v torek Daladier. Treba napraviti konec valutni vojni in nestabilnosti denarja in obnoviti svobodo gibanja zlata. Človeškemu delu treba vrniti njegovo dostojanstvo. Stroj mora biti hlapec človeku, ne pa človek hlapec stroju. Delavni teden treba znižati na 40 ur. Velika javna dela, ki jih predlaga Mednarodni urad za delo, naj vlade prouče. Samo medsebojno zaupanje in lojalno sodelovanje narodov vodi iz stiske.

Ital. fin. min. Jung. Tri glavna vprašanja, ki so vsa med seboj zvezana, mora rešiti konferenca in sicer: zvišanje cen, stabilizacijo valut v razmerju do zlata in odpravo carinskih ovir. Obstoji protislovje med preveliko produkcijo in zahtevami po previsokih kreditih. Fašistična vlada bo z vsemi silami pomagala pri gospodarski obnovi sveta.

Južno-afriški delegat Smuts. Upanja na uspeh ni mnogo. Najprej treba prepustiti besedo strokovnjakom, ker se ti lažje sporazumejo ko pa politiki. A potrebna so konkretna dejanja.

Japonec Iši. Potrebna je vrnitev k zlati valuti, dokler pa se to ne stori, treba preprečiti kolebanje valut. Vprašanje srebra se naravnost vsiljuje pri reševanju valutnega problema. Vse carinske meje naj se odpravijo, predvsem pa naj se proglasi carinsko premirje.

Predsednik sveta Mednar. urada za delo Chatterjee je predložil resolucijo urada o brezposelnosti. Povdarja potrebo stabilizacije denarja in ureditev cen.

Nemški zun. min. Neurath. Najprej je potreben osnovni sporazum o kreditnih in finančnih vprašanjih. Samo dozdevno niso interesi vseh držav pri teh proble-

Pri gotovih vrstah blaga, ki jih dobavljajo druge države podonavskim državam v večji meri, bi bilo treba misliti na znižanje carin. S tem bi se brez posebnih ugodnosti zaimočil dosedanji izvoz in obenem bi se začelo z zniževanjem carin. Mesto sedanjega pretiranega protekcionizma, bi zavladal umerjen zaščitni carinski sistem, kakor je veljal preje v Evropi.

mih enaki. Ko bo ta sporazum dosežen, bo mogoče lotiti se tudi političnih vprašanj.

Poljski delegat Koc. Je odločno za zlatoto veljavo in proti umetnemu dviganju cen. Naj se sklenejo direktni dogovori med državami za olajšanje zunanje trgovine.

Stališče Male antante.

Na tretji plenarni seji je navedel stališče držav Male antante do vseh aktualnih gospodarskih vprašanj minister dr. Beneš. Njegova jasna izvajanja so vzbudila splošno priznanje. Med drugim je dejal dr. Beneš:

Vprašanje dolgov je treba čim prej urediti, ker ovira stabilizacijo valut in onemogoča finančno ozdravljenje mnogih držav.

Stabilizacija valut, zlasti glavnih, je pogoj gospodarskega zboljšanja. S skupno mednarodno akcijo naj se postavi svetovni valutni standard. M. a. odobrava francosko stališče, da brez stabilizacije valut in valutne varnosti ni mogoče svobodno kroženje kapitala in svobodna izmenjava blaga.

Vprašanje cen naj se izvede v vsaki državi posebej z ozirom na razmere v produkcijskem področju.

Pri ukrepih za obnovo kapitalnega gibanja je razlikovati med ukrepi, ki omejujejo uvoz in kontrolnimi, ki so nastali iz potrebe. Rešiti pa se sme to vprašanje le z vpoštevanjem plačilne bilance posameznih držav.

M. a. je za postopno odpravo vezanega deviznega gospodarstva. V to je potrebna odprava kontingentov in vseh trgovino omejujočih predpisov, kar se naj zgodi čim prej. M. a. je proti vsakemu prikritemu protekcionizmu s pomočjo raznih sanitarnih in veterinarskih odredb.

M. a. je za zmerno carinsko politiko in proti nezdravi avtarkiji. Upniške države morajo s carinskimi ukrepi omogočiti dolžniškim državam, da plačajo svoje obveze s povečanim izvozom.

Ključna največje ugodnosti naj ostane, za registralne ali kolektivne dogovore pa naj ne velja. Ti dogovori naj se sklenejo pod avspicijami Društva narodov. Za določene agrarne pridelke naj se v smislu sklepov konference v Strezi dovolijo državam vzhodne Evrope preferenčne carine.

Z mednarodnim industrijskim sporazumom naj se izvede kontrola produkcije in konzum kmetijskih pridelkov.

M. a. je za izvedbo načrta Mednarodnega urada za delo o velikih javnih delih.

M. a. bo podpirala vsak ukrep, ki more zboljšati splošno gospodarsko stanje. Odobrava poročilo pripravljalnega odbora za londonsko konferenco.

Konec splošne debate.

V četrtek je bila splošna debata zaključena, potem ko je še govorila cela vrsta delegatov. Popoldne so se konstituirali odbori: za predsednika valutnega odbora je bil izvoljen Amerikanec Cox, za podpredsednika Jung (Italija) in Kinböck; za poročevalca pa Bonnet (Francija).

Za predsednika gospodarskega odbora je bil izvoljen Nizozemec Colijns, za podpredsednika pa Kraugmann (Nemčija) in Lebreton (Argentina).

Gospodarsko sodelovanje držav Male antante

Na zadnjem sestanku Male antante v Pragi je bil končno vendarle ustanovljen Gospodarski svet Male antante. Ta svet ima tri sekcije in sicer rumunsko, češkoslovaško in jugoslovansko, od katerih šteje vsaka po pet delegatov in potrebno število strokovnjakov in tajnikov. Vsaka sekcija pa more imeti še svoje posebne pododbore. Vsak delegat ima določen delokrog in sicer bodo imenovani delegati za ta vprašanja: 1. za splošno trgovinsko politiko, 2. za kmetijska vprašanja, 3. za industrijska, 4. za finančna in 5. za prometna vprašanja. Vsaka sekcija bo na podlagi zbranega materiala sestavila predloge za plenarne sestanke sekcij na svojih nacionalnih sestankih. Na sestankih sekcij sprejeti predlogi se predložijo stalnemu gospodarskemu svetu M. a.

Delo Gospodarskega sveta M. a. ne bo lahko, ker niso interesi vseh držav Male antante isti. Vprašanje, kako spraviti češkoslovaške industrijske izdelke na rumunski in jugoslovanski trg, ne bo sicer posebno težavno. Prav tako ne bo nobenih težav za rumunski petrolej, toda že vprašanje svinjskega izvoza bo vsled znanega stališča češkoslovaških agrarcev nad vse težavno. Še bolj težko vprašanje pa bo ureditev lesnega izvoza. Vse tri države Male antante izvažajo les in si mestoma tudi konkurirajo. Zato je največje važnosti, da bodo v jugoslovanski sekciji Gospodarskega sveta delegati, ki bodo znali braniti interese naše lesne trgovine in produkcije. Jasno je, da bi te interese najbolje branili ljudje iz vrst naših lesnih producentov in trgovcev. Za to je potrebno, da se imenujejo kot delegati v jugoslovansko sekcijo ljudje iz gospodarstva, ne pa birokrati, kar je menda nameravano. Izkušnja žalibog uči, da birokratični delegati nimajo drugega interesa, ko da prejmejo čim več dnevnic in potnih stroškov, dočim imajo ljudje praktičnega življenja živ interes na tem, da se vprašanje pravilno in hitro reši, da gospodarstvo ne trpi škode.

Zato ne birokratov za delegate, temveč ljudi iz našega gospodarstva!

Trgovinska pogajanja z Avstrijo

V torek je bila v Beogradu prva slavnostna seja avstrijskih in naših delegatov. Šef avstrijske delegacije je v. Ploenis, avstrijski poslanik na našem dvoru, delegata pa dr. Boler in dr. Reichmann.

Sejo je otvoril trgovinski minister dr. Šumenković, ki je pozdravil vse delegate, nato pa izrazil svojo željo, da bodo pogajanja ugodno potekala, ker se obe državi gospodarsko srečno dopolnjujeta. Omenja londonsko konferenco, ki je dober znak tudi za ta pogajanja. Udeleženci londonske konference hočejo okrepiti gospodarsko sodelovanje narodov in prav to je tudi volja Jugoslavije. Avtarkija in pretirani nacionalni egoizem pa sodelovanju narodov nasprotuje in upa, da tudi avstrijska delegacija deli to mnenje. Poslanik v. Ploenis se je zahvalil za pozdrav in izjavil, da bo avstrijska delegacija storila vse, da se poglobi prijateljski odnosi med obema državama.

Delegati so nato določili dnevni red pogajanj. Glavne črte dogovora bodo sklenjene v Beogradu, definitivno besedilo dogovora pa bo dogovorjeno na Dunaju.

Kdor ne podpira svojega glasila, zaničuje samega sebe in škodi skupnim interesom trgovstva.

Občni zbor trg. društva „Merkur“

Sinoči je zborovala v Trgovskem domu matica slovenskih trgovskih društev, naše ugledno društvo »Merkur« v Ljubljani.

Zbrali so se, kakor je pripomnil zaslužni predsednik društva dr. Windischer, moške, ki tvorijo kader. Ob 20. uri je predsednik s pozdravom vsem udeležencem in zastopnikom tiska otvoril 33. občni zbor. Sporočil je društvu pozdrave predsednika Zbornice za TOI Ivana Jelačina in preds. trg. gremijev Gregorja. Nato je ob splošnem zanimanju podal predsedniško poročilo. Posegel je v svetovni gospodarski položaj ter s svojo jasno mislijo posrečeno označil bistvo sedanje krize kakor tudi ocenil neuspele poskuse, ki naj jo odpravijo. Poročilo predsednika dr. Windischerja objavimo dobesedno v prihodnji številki našega lista.

Zborovalci so z odobravanjem sprejeli njegov govor, nakar je g. Agnola podal tajniško poročilo, iz katerega posnemamo, da je društvo »Merkur« ostalo zvesto svoji visoki tradiciji, ki jo je tajnik v lepih

Adria prašek je boljši

besedah označil kot neovržen program dobre in trdne volje ter svežega duha, ki dajejo kljub vsem težavam dobe moč in grade most do bodočnosti.

Spomin preminulih društvenih članov: Roberta Kollmanna, Ivana Delacorde, Alberta Ebenspangerja, Emila Dobriča in Franca Terdine, so vsi navzočni počastili stoje in s trikratnim vzklikom, tajnik pa je pokojnikom posvetil še toplo besedo.

Prešel je potem na poročilo o delu posredovalnice, ki je ostala zatočišče brezposelnih. Izkazala je prebitke Din 442.—. Pozval je k sodelovanju in priporočil članstvu tudi skrb za društveni podporni sklad, v katerem se zbirajo darila in drugi prispevki in kjer gre predsedniku dr. Windischerju še posebna zahvala.

Letošnji poučni tečaji tujih jezikov in slov. stenografije kljub izvrstnim močem niso dosegli pravega uspeha, kar je v bistvu krivda nerednih prijavljencev samih. Težave so tudi s knjižnico, ki se bo morala izpopolniti. Predavanja »Ljudske univerze« so se morala prekiniti. Veliko fi-

nančno breme je društvu glasilo »Trgovski tovariš«, moramo pa izreči vso zahvalo uredniku J. J. Kavčiču, ki je dosegel, da je društveno glasilo postalo ugledna revija. Prejemajo jo vsi člani in se tiska v 1000 izvodih z odličnimi strokovnimi prispevki. V normalni nakladi 2000 je izšel tudi letos »Trgovski koledar«. Z njegovo nizko ceno pa se uspeh še lahko poveča. Namesto letne plesne prireditve je društvo s pomočjo poštivalnih članic ge. dr. Bretlove, Leskovec in g. F. Kovača izvedlo nabiralno akcijo v korist podpernega sklada in se vsem darovalcem zahvaljuje in priporoča za nadaljnjo naklonjenost. Med temi gre posebno skrbniku in blagajniku Kreku vsa pohvala za vztrajno delo.

Nadzorstvo nad pisarno je vzorno vodil preds. dr. Windischer. Društvo je prejelo 603 dopisov, odposlalo pa 360. Število vsega članstva znaša 831. Upati je, da se to število ne zniža in da ohranimo častno ta najstarejši steber trgovske organizacije.

Tajnikovo poročilo so vsi navzočni sprejeli z odobravanjem in zahvalo ter na predsednikov predlog enako izrekli zahvalno priznanje uredniku »Trgovskega tovariša« J. J. Kavčiču ob njegovi uredniški 10letnici.

Blagajniško poročilo je bilo sprejeto soglasno, s posebno zahvalo blagajniku g. Kreku. Prejemkov je imela blagajna v preteklem letu 114.000, izdatkov pa nekoliko več, čeprav so se upravni stroški znižali za 1000 Din na Din 64.000.—. Imovina znaša 137.636 dinarjev, podporni sklad Din 67.000. V preteklem letu je izplačal 548150 Din podpor. V imenu pregledovalcev je predlagal razrešnico g. Urbančič Josip in jo je občni zbor odobril soglasno.

Z občnim navdušenjem je bil znova izvoljen predsednik dr. F. Windischer, za podpredsednika J. J. Kavčič in Škrajner, za preds. razsodišča znova dr. F. Majaron in enako ves odbor, v katerega vstopi še en član, Drago Rak.

Pristojbine in članarina so ostale neizpremenjene. Ker ni bil prijavljen noben samostojen predlog in tudi ni nihče zahteval besede, je predsednik z zahvalo zaključil zborovanje.

Seja trgovskega odseka Zbornice

V ponedeljek 12. t. m. se je vršila seja trgovskega odseka Zbornice TOI. Predsedoval in vodil je seja odsekov načelnik in zbornični podpredsednik Konrad Elsbacher iz Laškega.

Prisotni so bili zbor. predsednik Ivan Jelačin in svetniki: Josip J. Kavčič, Anton Stergar, Franc Čeh, Leopold Bruderman, Ivan Bahovec, Ferdo Pinter, Stanko Lenarčič, Rudolf Stermecki, Janko Klun, Edmund Kastelic, Milko Senčar in Josip Lavtižar.

Po uvodni besedi in pozdravu načelnika g. Elsbacherja je podal zborn. predsednik Ivan Jelačin obširno in izčrpno poročilo o anketah in konferencah, ki so se vršile v poslednjem času glede finančnih težav in gospodarske krize, zlasti o konferencah, ki jih je sklicala Zbornica pred konzultacijo posvetovalnega odbora pri ministrstvu za trgovino in industrijo z gospodarskimi predstavniki Dravske banovine. Zbornica ni štedila na trudu in času in je napravila vse, kar ji je bilo mogoče, da so prišle želje in zahteve gospodarstva Dravske banovine na merodajnih mestih do izraza. Predsednik je poročal tudi o poteku kongresa Mednarodne trgovske zbornice na Dunaju in o perspektivah londonske svetovne gospodarske konference. Vlada je imenovala kot člana naše delegacije našega generalnega tajnika Ivana Mohoriča, kar pomeni ne samo veliko odlikovanje za njega, ampak tudi za našo zbornico.

Zbornični tajnik dr. Ivan Pless je poročal nato o važnejših akcijah, ki jih je izvršila zbornica posebno z ozirom na interese naše trgovine po zadnji seji trgovnice za izdajo pravilnikov k obrtnemu zakonu, za avtentična tolmačenja nekaterih nejasnih določil zakona, za izdajo nove uredbe o odpiranju in zapiranju trgovin, zlasti kar se tiče nedeljskega poslovanja v trgovinah, glede določitve obsega obrtnih pravic nekaterih trgovskih strok, glede krošnjarjenja, glede inozemskih potnikov, glede deviznih predpisov in drugo. Poročilo navaja tudi razne akcije, ki jih je izvršila zbornica v davčnih in trošarinskih

zadevah. Odsek je s posebnim zadoščenjem sprejel na znanje zlasti poročilo, da so se akciji zbornice za obdajenje konzumov priključile vse zbornice v državi in da je bila v tem prečem vprašanju dosežena skupna fronta vseh zbornic. Tozadevno akcijo nadaljuje zbornica v prepričanju, da bo imela vsaj delni uspeh, kar jamči zlasti to, da so ob strani zbornice tudi vse druge zbornice v državi. Tajniško poročilo je vsebovalo tudi zanimive statistične podatke, od katerih naj navedemo, da je bilo po zborničnem obrtnem katastru v I. četrtletju 1933 izbranih 844 trgovskih obratov, dočim je bilo v tem času na novo prijavljenih samo 234. Med izbranimi je 150 trgovin z mešanim blagom, 56 trgovin z lesom, 28 trgovin z deželnimi pridelki, 27 trgovin z živino, 23 trgovin z delikatesami in dr.

Po poročilu tajnika je odsek razpravljal

Adria prašek je boljši

o nekaterih važnejših obrtno-pravnih vprašanjih in sporih, o prošnjah za dovolitev tržnih dnevov, za podelitev državljanstva in drugo. Razprav so se udeležili vsi navzoči svetniki.

Odsek je tudi razpravljal o načrtu uredbe za obvezno zavarovanje trgovcev. Načrt je predložila Zveza trgovskih združenj Dravske banovine. Obširno je načrt po uvodnih besedah referenta tolmačil zvezni predsednik Jos. J. Kavčič. V pojasnilih k načrtu se povdarja, da naj bo uredba okvirna. Vsebuje naj samo glavna določila in ureja naj samo ona vprašanja, ki morajo veljati za vso državo enako, v ostalem pa naj nudi uredba trgovstvu čim širšo možnost, da si samostojno po združenjih in v banovini podrobno uredi zavarovanje s svojimi pravili tako, kot to najbolj odgovarja lokalnim potrebam, željam in priklanam. Z ozirom na težke gospodarske prilike, v katerih se nahaja danes naše trgovstvo, pa tudi iz tehničnih razlogov bi bilo nemogoče izvesti vse panoge zavarovanja,

ki jih navaja zakon, naenkrat. Zato naj bi se izvedlo ob uveljavljenju uredbe zavarovanje za slučaj bolezni, po izvršeni organizaciji te stroke zavarovanja pa ostale stroke.

Po izčrpnih razpravi je načelnik odseka K. Elsbacher ugotovil, da so vsi člani odseka soglasni s predloženim načrtom, katerega bo zbornica predložila drugim zbornicam in ministrstvu za trgovino in industrijo.

Med raznoterosti so svetniki poročali o prilikah v svojih okoliših ter stavili razne predloge, nakar je predsedujoči po štirnem razpravljanju zaključil sejo in se zahvalil vsem navzočim za sodelovanje.

Seja Obrtnega odseka Zbornice za TOI

V ponedeljek se je vršila redna seja obrtnega odseka Zbornice, na kateri je poročal odsekov načelnik in podpredsednik Zbornice Ivan Rebek o vseh važnejših dogodkih izza zadnje seje. Dolgotrajna kriza je zelo povečala brezposelnost med obrtniki in odsek je posvetil vprašanju zaposlitve obrtnikov vso svojo pažnjo. Prav tako tudi Zbornica. Mnogo intervencij je nadalje izvršil odsek, da se zaščiti obrtništvo pred šušmarstvom. Da se omili obrtniku davčno breme, se je odsek zlasti trudil, da se pridobina malemu obrtniku pavšalira. Mnogo posredovanj je tudi bilo storjenih zaradi rubežni vsled neplačanih davkov. Odsek je tudi marljivo zbiral potrebne podatke za socialno zavarovanje obrtnikov, ki se pa vsled težkega položaja obrtnikov ne more takoj izvesti.

O delu odseka je podrobno poročal zbornični tajnik dr. Pretnar. Delo odseka je zelo naraslo zlasti vsled novih obrtnih predpisov. K mojstrskim izpitom se je prijavilo 379 kandidatov, od katerih so napravili izpit 327.

Zanimiva in izčrpna debata se je razvila o poročilu podpredsednika Rebeka o sklepih konference obrtniških zbornic in obrtnih odsekov v Zagrebu. Konstatiralo se je, da ljubljanski obrtni odsek ni prejel vseh referatov, vsled česar tudi ni mogel zavzeti svojega stališča do teh referatov. Nadalje se je ugotovilo, da ni konferenca razpravljala o nad vse perečem vprašanju šušmarstva in nedovoljene konkurence, ki jo vrše obrtnikom razne državne, občinske in samoupravne delavnice in kaznilnice. Nadalje je ugotovil odsek, da niso bile na konferenci sprejete vse predlagane resolucije in da so nekatere celo v nasprotju z interesi slovenskih obrtnikov. Odsek je zato popolnoma odobril stališče svojih delegatov na konferenci in zlasti, da so nastopili proti ustanovitvi centrale obrtniških zbornic v Beogradu, proti centralizaciji obrtniškega zavarovanja in da so nastopili proti šušmarstvu in proti previsokim davčnim bremenom. Obrtni odsek je konstatiral, da vlada v vseh teh vprašanjih med njegovimi člani popolna solidarnost.

Vreče

kupuje in prodaja

ALOJZ GREBENC, Ljubljana

Tyrševa (Dunajska) cesta 36

Pomudbe, poupraševanja

IZVOZ NAŠIH IZDELKOV IN PRIDELKOV V TUNIS

Importna agenturna tvrdka Salom Smadja, Tunis, Rue Sidi Saber No. 20, ki obstoja že od leta 1903, želi stopiti v kupčijske zveze s tukajšnjimi industrijskimi in izvoznimi podjetji. Interesom se je direktno obrniti na imenovano tvrdko. Korespondenca v francoskem ali italijanskem jeziku.

Konkurzi in prisilne poravnave

V zadevi trgovca Pevalaka Josipa v Ljubljani se določa narok na dan 4. julija ob 9. pri okrožnem sodišču v Ljubljani.

Končane so poravnave: mizarskega mojstra Baloha Vinka v Zabreznici pri Zirovnici, trgovca Cimpriča Antona v Kočevski Reki, trgovca Osredkarja Ivana v Kranju.

Odobrena je poravnava dr. z o. z. »Alpina« v Ljubljani.

Po svetu

Narodna skupščina je po velikem eksperimentu ministra dr. Kramerja z aklamacijami odobrila vseh 19 konvencij z Rumunijo. Med drugim se s temi konvencijami urejuje tudi manjšinsko šolstvo. Posebno važna je veterinarska in sanitarna konvencija.

Zakon o gasilcih, ki enotno ureja prostovoljno in poklicno gasilstvo v Jugoslaviji, je skupščina sprejela.

Za avstrijskega vojaškega atašaja v Beogradu je imenovan podpolkovnik Karl Beler.

V velikem carinskem procesu zaradi nižjega carinjenja nafte družbe Standard Oil je bila razglašena oprostilna razsodba.

Anglija je plačala Ameriki le 10% dne 15. junija zapadlega obroka vojnih dolgov in sicer v srebru. Isto stališče sta zavzeli tudi Turčija in Italija, dočim je Finska plačala. Jugoslavija in vse druge države so odklonile vsako plačilo, ker ne prejemajo reparacij. Skupno je prejela Amerika le 8% zapadlega zneska.

Ruždi bej je na londonski konferenci predlagal, da se ves skriti in v tujino pobegli denar uporabi za javna dela v državah, katerim manjka gotovine.

Egiptska vlada je izjavila, da obresti in anuitet zunanjih dolgov ne bo več plačevala v zlatu, temveč v papirnatih funtih.

Novo špansko vlado je sestavil bivši ministrski predsednik Azaña. Novo vlado tvorijo socialisti, levi republikanci, ki so tvorili tudi drugo Azañovo vlado. Edina sprememba v vladi je, da je nov zunanji minister.

Atentat na Venizeloso so izvršili bratje Polihronopoulos iz osvete, ker so venizelisti nekoč ubili enega njihovih bratov. Sam Venizelos priznava, da atentat ni bil izvršen iz političnih nagibov.

Konferenca za delo je z večino glasov odklonila štirideseturnik.

Čeprav je nemški delegat dr. Ley demantiral, da bi izjavil, da je za Nemčijo poniževalno sedeti za isto mizo z manj vrednimi (južno-ameriškimi) državami, je konferenca za delo sklenila, da ne sme dr. Ley več prisostvovati sejam konference.

Ker je avstrijska vlada aretirala nemškega tiskovnega atašaja na Dunaju dr. Habichta, ki je dokazano kršil eksteritorialnost, je aretirala nemška vlada avstrijskega tiskovnega atašaja v Berlinu grofa Wasserbaeck in ga odvedla v zapor.

Vsled aretacije Wasserbaeck je interveniral diplomatski zbor v Berlinu, nakar je bil Wasserbaeck izpuščen. Avstrijska vlada ga je takoj nato imenovala za tiskovnega atašaja v London, kamor je Wasserbaeck takoj odpotoval. Habicht pa se je vrnil v Nemčijo.

Senzacionalne vesti objavljajo angleški listi o namerah hitlerjevcev proti Avstriji. Velike čete hitlerjevskih napadalnih čet so koncentrirane — po teh vesteh — ob avstrijski meji za vpad v Avstrijo. Angleški listi zahtevajo vsled tega odkrito intervencijo velesil v Berlinu.

»Nemčija se bo uprla vsakemu poizkusu vmešavanja velesil v njene odnose z Avstrijo«; tako odgovarja glavni organ hitlerjevcev na zahteve angleških listov po intervenciji.

Celo vrsto novih atentatov so izvršili hitlerjevci v Avstriji. Proslavili so se tudi s tem, da so razdeljali 34 telefonskih celic in prerezali veliki daljnovidni kabel, da je bila telefonska zveza z Dunajem pretrgana.

Demonstrativne ovacije so na londonski konferenci priredili dr. Dollfussu. S svojim sirovim nastopom proti Wasserbaecku je izgubila Hitlerjeva Nemčija še eno diplomatsko bitko.

Francoska vlada je odobrila posojilo Avstriji. Posojilo bo razpisano še ta mesec.

Posebne varnostne komisarije je imenovala avstrijska vlada v vseh avstrijskih deželah. Novi komisariji se morejo poslužiti policije, orožništva in vojske. Solnograški deželni glavar je vsled teh imenovanj odstopil, ker da nasprotujejo avtonomiji avstrijskih dežel.

Vsled novih atentatov narodnih socialistov je avstrijska vlada aretirala vse narodno-socialistične voditelje, ki jih bo, če atentati ne prenehajo, zaprla po Hitlerjevem vzgledu v koncentracijska taborišča.

Mednarodna unija odvjetnikov bo imela svoj letošnji kongres septembra meseca v Dubrovniku.

Naše trgovsko šolstvo

Zaključek šolskega leta na trgovski nadaljevalni šoli združenja v Ljubljani

Samo strokovno naobražen trgovec more napredovati in vzdržati v vedno težji konkurenčni borbi. Te resnice se je vedno zavedalo slovensko trgovstvo in zato posvečalo vso svojo pažnjo strokovni izobrazbi trgovskega naraščaja. Zlasti je skrbelo za dobro strokovno vzgojo trgovskega naraščaja ljubljanskega trgovstva in postavilo v Trgovskem domu trgovski nadaljevalni šoli dom, ki je v ponos trgovstvu. Skrbelo pa je tudi za tako vsestransko opremo šole z vsem potrebnim, da more šola v polni meri zadostiti vsem svojim nalogam. In po zaslugi vestnega in delavnega učiteljskega zbora dosega tudi nadaljevalna šola lepe uspehe, da ni po-darovalnost trgovstva za strokovno na-obrazbo trgovskega naraščaja zaman, ker vzgaja nadaljevalna šola naraščaj, ki bo sposoben, da z uspehom nadaljuje svoje delo v duhu svetlih tradicij slovenskega trgovstva in da mu ohrani sloves, ki si ga je pridobil v svetu slovenski trgovec s svojim strokovnim znanjem in s svojo so-lidnostjo.

V tem duhu je tudi bilo slovesno zaključeno šolsko leto na trgovski nadaljevalni šoli združenja v Ljubljani.

V krasni dvorani »Trgovskega doma« so se zbrali vsi gojenci šole z vsem učiteljskim zborom. Nato je s primernim nagovorom pozdravil gojence vodja šole, šolski nadzornik Rado Grum.

Zlasti je pozdravil predsednika šolskega odbora Josipa Kavčiča, ki si je kot dolga

Adria prasek je boljši

goletni član šolskega odbora pridobil velikih zaslug za nadaljevalno šolo, čegar zasluga je tudi, da se šola nahaja v tako lepem prostoru in da je tako dobro opremljena in ki se vedno trudi, da se upošteva vse potrebe šole in trgovskega naraščaja.

Enako pristržno pozdravlja oba druga člana šolskega odbora gg. Bahovec in Verbič, ki sta vedno skrbela za napredek šole. Končno pozdravlja tudi tajnika združenja g. Šmuka in urednika »Trgovskega lista«.

Nato govori gojencem o nujni potrebi, da čim bolj skrbijo za svojo strokovno na-obrazbo. Samo za sebe delajo, če se prid- no uče, kajti čim bolj popolni bodo v svo- ji stroki, tem lažje jim bo tudi v življenju. Nato se je poslovil od onih, ki so dovršili šolo in ki odhajajo v življenje. Nikjer naj ne pozabijo na tri osnovne zahteve, ki so pogoj za uspeh v življenju. To so **pridnost, poštenost in vestnost**. Če bodo to upošte- vali, potem bodo dobro služili svojim še- tom in — sebi.

Nato je spregovoril gojencem šole

predsednik Josip Kavčič.

Danes so vaši obrazi zadovoljni, ker se je končalo šolsko leto in je konec vseh te- žav. Tudi mi bi bili zadovoljni, če bi mo- gli reči, da ste bili vsi pridni. Vseeno pa je šolski odbor mnenja, da sme biti opti- mističen in da se bodo tisti, ki odhajajo z zavoda, sami potrudili, da nadoknadijo zamujeno, za tiste pa, ki še ostanejo na zavodu, pa bomo mi poskrbeli, da bodo v drugem letu dosegli še lepše uspehe.

Dobro je, da se zavedate prednosti last- ne šole. Združenje se je potrudilo, da imate lastno šolo in da vam ni treba do- biti izpričeval skupno z obrtniškimi vajen- ci, ker je mnenja, da ste boljši od drugih, ker želimo, da bomo imeli sposobne ljudi, ki bodo mogli voditi slovensko trgovino. Žrtvovali smo mnogo za vašo šolo, ker ve- mo, da je naraščaj bodočnost naroda.

Pričakujemo od vas, da boste izpolnili nade, ki jih stavimo na vas in da se boste vedno potrudili, da ohranite slovenskemu trgovcu oni dobri sloves, ki ga — kot ve- šte — uživa po svetu. Samo to je naša že- lja, da tudi vas vzgojimo tako, da bomo lahko ponosni na vas kot na prave, za- vedne in sposobne trgovce.

Mladi ste še in zato se niti ne zavedate, kako težke čase preživlja slovensko gospo- darstvo in zlasti slovensko trgovstvo. Ko pridete v življenje, pa se boste kmalu tudi sami prepričali, kako težko je življenje in tedaj si zapomnite: Čim težje so razmere, tem več je treba znanja in energije! In tudi to si zapomnite, da ni nikdar tako slabo, da ne bi moglo biti še slabše! Zato morate biti vedno optimisti in delati in potem se vam ni treba bati, da ne bi mo- gli najti kruha.

Vi, ki še ostanete na zavodu, ne poza- bite nikdar, da se učite le za sebe in v svojo korist. Vi pa, ki odhajate, ne misli- te, kakor da vam je šola že dala vse. Šola vam je dala le osnovo, da morete napredovati, vaša naloga pa je, da svoje znanje neprestano izpopolnujete, a da iz- trebite iz sebe tudi vso ljuliko, ki se je nabrala. Le na ta način boste solventni in dobri trgovci.

Bodite pa tudi vedno ponosni na to, da ste državljani svobodne in močne Jugosla- vije. Delajte za njen napredek, ker tudi s tem delate za sebe. In bodite tudi dobri Slovenci in dobri Slovani. Na vseh velikih mednarodnih konferencah se vidi, kako odrinjajo male narode od mize, na kateri se pregrinja le za velike narode. Zato nam je slovanstvo rešitev.

Ne pozabite pa tudi na naše brate izven mej države in naj nam ostane vedno pred

oči zemljevid, ki ga vidite v tej dvo- rani.

V tem duhu želim vsem vam obilo uspe- hov in napredka.

Nato se je zahvalil predsednik Kavčič v imenu šolskega odbora učiteljskemu zbo- ru šole za njegovo vestno delo.

Ravnatelj šole je nato prečital imena najmarljivejših učencev in učenk, ki jih je nato obdaroval v imenu šolskega odbora s pismenim nagovorom predsednik Kavčič. Gojenci tretjega letnika so prejeli po tri lepo vezane knjige, drugi po eno. Obdaro- vani so bili:

iz 1. razreda: Aljančič Ernest,
iz 2. razreda: Vojsk Štefka, Mihelčič Ivanka in Kušar Ljubica,

iz 3. razreda: Rozman Jožica, Zupančič Valerija in Kmetič Zina.

V imenu vseh gojencev in gojenk se je zahvalila v gladkem govoru obdarovanka Rozman Jožica in naglasila, da se bodo vsi gojenci in gojenke potrudile, da z vestnim delom opravičijo skrb trgovstva za njih naobrazbo.

Z odpetjem himne »Bože pravde« se je zaključila lepa slovesnost in gojenci so od- šli v razrede, kjer so prejeli svoja več ali manj lepa izpričevala.

TEDEEN LJUBLJANSKI BORZI

Posrebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendence čvrsta; promet Din 1,799.991.45

Devizna kupčija tekočega tedna je v pri- meri s preteklim tednom občutno nazado- vala; kajti padec prometa znaša nad 675 tisoč dinarjev in če primerjamo toteden- ski promet s prometom predzadnjega ted- na (3.469.000 dinarjev) tedaj se pokaže še občutnejša razlika, t. j. nad 1.669.000 di- narjev. Vzrok nazadovanja prometa so znatno zmanjšani zaključki v devizah pri- vatnega kliringa. Dočim izkazuje dinar- ska deviza v prejšnjem tednu skupni pro- met 735 tisoč dinarjev, znašajo perfektu- irani zaključki tega tedna v tej devizi sa- mo 261 tisoč dinarjev — ali padec za 474 tisoč dinarjev. Pravtako je nazadoval privatni klirinški promet v avstrijskih šil- lingih tekočega tedna (en milijon 25 tisoč dinarjev) za 393 tisoč dinarjev napram minolemu tednu, ki izkazuje 1418 tisoč dinarjev skupnega prometa v devizi Du- naj.

Narodna banka je tokrat intervenirala samo v Londonu, katerega je dala za 160 tisoč dinarjev na razpolago.

Največji dnevni devizni promet je bil do- sežen na ponedeljkovem borznem sestan- ku, ker znaša približno 490 tisoč dinar- jev ali več kot eno četrtino celotedskega deviznega prometa. Na ostalih borznih sestankih je bil izkazan naslednji skupni dnevni devizni promet.

Dne 12. junija Din 489.532.77 Din — Berlin
Dne 13. junija Din 365.566.54 Dunaj
Dne 14. junija Din 451.082.89 Dunaj — Curih
Dne 15. junija — ni bilo borznega sestanka
Dne 16. junija Din 494.779.25 Dunaj

Iz primerjanja totedenskega prometa v poedinah devizah s prometom pretečene- ga tedna (številke v oklepajih) — vse v tisočih dinarjev) je razviden tale porast oziroma padec: Berlin 105 (34), Pariz 7 (8), Curih 141 (147), London 191 (42), Newyork 40 (56), Trst 30 (27), Amster- dam 0 (2) in slednjič Bruselj 0 (6); v pri- vatnem kliringu Dunaj 1025 (1418), inoz. dinarji 261 (735).

V bonih grške Narodne banke ni bilo niti prometa niti notic.

Devizna tečajnica tekočega tedna je mo- čno spremenjena, kajti deviza Newyork očituje — v nasprotju s prejšnjim tednom — čvrsto tendenco. Tečajni porast am. do- larja znaša po spodnji tabeli:

Devize	Dne 12. jun. 1933. najnižji	Dne 12. jun. 1933. najvišji	Dne 16. jun. 1933. najnižji	Dne 16. jun. 1933. najvišji
Amsterdam	2308.18	2319.54	2306.51	2317.87
Berlin	1341.80	1352.60	1358.47	1369.27
Bruselj	799.96	803.90	801.91	805.85
Curih	1108.35	1113.85	1108.35	1113.85
London	193.97	195.57	194.19	195.79
Newyork	4658.26	4686.52	4791.59	4819.85
Pariz	225.88	227.00	225.85	226.97
Praga	170.79	171.65	170.79	171.65
Trst	298.51	300.91	299.63	302.03
Avstr. šil. v priv. kliringu	8.90	8.90	8.85	8.85

celih 133.33 točk, Berlina 16.67 točk, Tr- sta 1.12 točke, Bruslja 0.95 točke in Lon- dona 0.22 točke. Curih je beležil skozi ves tekoči teden nespremenjeno, dočim je Amsterdam od ponedeljka na včeraj osla- bel za 1.67 poena a Pariz za 0.03 poena.

Devizi Budimpešta in Dunaj še vedno nista beležili; notic ostalih deviz ni bilo. Avstrijski šilingi so bili potom privat- nega kliringa zaključevani na bazi 8.90 od ponedeljka do četrtega, na včerajšnjem borznem sestanku pa na bazi 8.85.

Efektno tržišče

Tendence stalnejša: brez zaključkov.

Notice industrijskih papirjev so v tem tednu izostale.

V državnih papirjih je opazati nekoli- ko čvrstejšo tendenco zlasti v Blairovih posojilih, katerih ponedeljkovi denarni tečaji (8% 33 — 7% 31) so za več ko eno točko beležili nižje od včerajšnjih (34 — 32.50) Ponudba v 8% Blairu je noti- rala 12. in 14. t. m. 35.—, v torek pa 37, a v 7% Blairu 33 na ponedeljkovem, 34 pa na torkovem borznem sestanku.

Seligman je bil nujen samo v torek po 49, dočim je bila njegova denarna notica na prvih treh borznih sestankih 47. Vče- raj ta papir sploh ni beležil nalik Beg- lučkim obveznicah, ki so od ponedeljka dalje notirale povpraševanje 31.75, 33.—, 32.—.

Agrarne obveznice so bile v tekočem tednu nudene po 27.— (izvzemši srede, ker je notica izostala), medtem ko se je njih denarni tečaj od ponedeljka (25) na torek in pravtako od srede (25) na petek dvignil za eno točko.

Edino 7% investicijsko posojilo je te- kom tedna nekoliko popustilo in sicer v povpraševanju od torka (44.50) na petek za poldrugo točko, v ponudbi pa od po- nedeljka (46) na včeraj za dve točki.

Lesno tržišče

Tendence še vedno mlačna; situacija ne- spremenjena.

Na tukajšnji borzi so bili v tekočem te- dnu perfekturni sledeči zaključki: 2 va- gona tramov in 1 vagon bukovih neobro- bljenih plohov.

Išče se:

Hrastovina rezana na živ rob, monte, brez beljave in gnilih grč: 4 kom. 41×41 cm 2.75 m, 2 kom. 41×41 cm 2.95 m, 2 kom. 35×37 cm 3.10 m, 4 kom. 27×37 cm 0.70 m, 2 kom. 35×37 cm 0.70 m, 2 kom. 35×37 cm 3.10 m, 3 kom. 2.—m, 1 komad 9×37 cm 3.29 m, 2 komada 9×37 cm 3.28 m, 2 kom. 9×37 cm 3.25 m, 2 kom. 9×37 cm 3.20 m, 2 kom. 9×37 cm 2.55 m, 2 kom. 9×37 cm 2.23 m, 2 kom. 21.5×37 cm 1.75 m, 28 kom. 10.5×37 cm 0.41 m, 1 kom. 11×11 cm 1.10 m, 2 kom 9×11 cm 0.75 m, 2 kom. 11×17 cm 2.76 m, 2 kom. 11×17 cm 2.15 m, 1 kom. 7.5×7.5 cm 3.— m. Dobava do 20. junija 1933. Dolžine smejo biti tudi mno- gokratniki. Vagon se kompletira po mož- nosti s hrast. neobr. plohi in sicer po 1 m³ od 27, 38, 48, 78 mm in 2 m³ lipo- vimi plohi. Cena franko vagon meja Ra- kek—Postojna.

2 vagona jelovih letvic, mesečno po 1 vagon in sicer: 12 m³ 8 mm, 60 mm ši- ri- ne 12 m³ 12 mm, 60 mm širine. Dolžina

Naš pravi domači izdelek

1 m ali mnogokratniki. Cena franko meja italij. odn. Jesenice.

Jelove deske, 4 m, od 16 do 40 cm, media 27 cm, paralelne, ostrorobe, očel- jene, III. franko vagon nakladalna po- staja: ca. 15 m³ 12 mm, ca. 15 m³ 28 mm, ca. 20 m³ 38 mm, ca. 15 m³ 48 mm, ca. 15 m³ 58 mm.

Hrastovi pragovi 24×14×14 cm, 2-60 m dolžine, 500 komadov. Jelovi drogi s spodnjim premerom od 9 do 11 cm: 700 kom. po 6 m, 700 kom. po 7 m, 600 kom. po 8 m, neobeljeni. Cena franko vagon meja Rakek—Postojna.

Circa 100 m³ testonov franko pod brod Sušak pristan.

Les za celulozo od 1 do 4 m, od 10 do 16 cm v vrhu, smreka z do 30 % jelke. Cena franko vagon meja Jesenice.

Novi uradni tečaj tujih valut

Združenje trgovcev v Ljubljani opozar- ja, da objavljajo »Službene Novine« z dne 14. t. m. uradne tečaje, po katerih se ima- jo obračunavati od 15. junija dalje vse tu- je valute. Nekateri tečaji so precej spre- menjeni in tako je določen tečaj šilinga s 6.90 plus 28.5% premije. Skupno znaša torej vrednost šilinga po uradnem tečaju 8.866 Din.

Nadalje so spremenjeni še ti tečaji:
angleški funt (preje 193.50) sedaj 194.50,
ameriški dolar (preje 48.80) sedaj 47.50,
kanadski dolar (preje 48.50) sedaj 47.—,
nemška zlata marka (preje 13.50) sedaj 13.30,
egiptski funt (preje 198.50) sedaj 199.50,
urugvajski pesos (preje 30.—) sedaj 16.—,
100 albanskih frankov (preje 1090.—) sedaj 1093.—,
100 francoskih frankov (preje 226.50) sedaj 226.20,
100 italijanskih lir (preje 302.—) sedaj 300.—,
100 nizozemskih goldinarjev (preje 2315.—) sedaj 2314.—,
100 danskih kron (preje 865) sedaj 870.—,
100 norveških kron (preje 990.—) sedaj 986.—,
100 pezet (preje 492.—) sedaj 491.—,
100 češkoslovaških kron (preje 170.60) sedaj 171.—.

K vsem tem tečajem treba seveda še prišteti 28.5% na ime premije.

Že v 24 urah

barva, plesira in ke- mično snai obleke, klobuke itd. Škrobl in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perle tovarna JOS. REICH Poljanski nasip 4—6. Sebeburgova ul. 3. Telefon št. 22-72.

»SLUŽBENI LIST«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 14. junija objavlja med drugim: Navodila za izdelavo pravilnika o grad- benih taksah — Naredbo bana o zaščiti javnih cest in prometa na njih za Drav- sko banovino in banovo naredbo za pod- ročja uprave policije v Ljubljani in predstojništvo mestnih policij v Celju, Mariboru in Ptuj — Naredbe upravnika policije v Ljubljani in predstojništvo mestnih policij v Mariboru, Celju in Ptuj o prometnih prepovedih in omejit- vah na njih področju — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Popolen uspeh 13. velesejma

Odrredba velesejske uprave, da je podaljšala velesejem do 15. t. m., se je nadi vse obnesla in na praznik je bil na velesejmu naravnost rekorden obisk. Kljub krizi in neprestanemu deževju je vendar obiskalo letošnji velesejem 90.000 ljudi in je s tem dosežen popolen uspeh velesejma. Največ obiskovalcev je bilo seveda iz Dravske banovine, iz drugih držav in iz bolj oddaljenih pokrajin naše države pa okoli 9500. Po odstotkih pade obiskovalcev: na Dravsko banovino 50, na Savsko 11,6, Vrbasko 1,9, Primorsko 4,1, Drinsko 1,8, Zetsko 0,4, Donavsko 8,5, Moravsko 6,8, Vardarsko 0,7, iz Beograda 6,5; iz tujine je bilo obiskovalcev 6,9 odstotkov.

Posebna prednost letošnjega velesejma je bila, da je bila ogromna večina razstavljalcev domačinov. Le 12% razstavljalcev so tvorile tuje tvrdke.

Domače tvrdke so pokazale vseskozi velik napredek in je treba zlasti omeniti pohištveno, tekstilno, pletilsko, kartonažno, usnjarsko industrijo, dalje živilsko, kolarško, sodarsko ter težko in strojno. Posebno pohvalo pa zaslužijo tudi razni obrtniki in manjši ljudje, ki so s svojimi izdelki znatno pripomogli do osamosvojitve našega gospodarstva.

Kot posebne razstave je omeniti razstavo društva Krke o Dolenjski, »Živalice« in razstavo portretskih fotografij, ki je v ponos našim poklicnim fotografom.

Pa tudi v kupčijem oziru je doživel 13. velesejem lep uspeh in kar je najvažnejše, kupci niso bili samo domačini, temveč skoraj iz vseh delov države. Tako je tudi letošnji velesejem dokazal, da je najučinkovitejši propagator za naše domače izdelke.

Skratka: Kakor vsi drugi velesejmi, tako je bil tudi 13. popoln uspeh.

Od 2. do 11. septembra pa priredi velesejska uprava »Ljubljano v jeseni« in bo v njenem okvirju poskrbela za več popolnoma novih razstav.

Širša seja Združenja trgovcev v Kranju

V torek, dne 13. t. m. je bila pod vodstvom predsednika Franja Širca širša seja Združenja trgovcev v Kranju. Na sejo so bili vabljeni vsi člani uprave in njih namestniki, nadzorstveni odbor z namestniki ter odbor lesne sekcije in namestniki. Skoraj vsi so se seje udeležili.

Predsednik Franjo Širc je podal zanimivo poročilo o splošnem gospodarskem položaju ter na kratko poročal o delovanju uprave.

S prvo točko dnevnega reda so se rešile razne prošnje in vloge internega značaja. Da se organizaciji pri nadaljnjem delu nudi čim večja opora tudi v finančnem pogledu, so se prisotni soglasno izrekli,

da se jim v bodoče povrnejo za prisostvo vanje na sejah samo faktični stroški.

Obravnavalo se je vprašanje revizije sejmov in tržnih dni. Prisotni so se soglasno zedinili, da se kramarski sejmi z novo ureditvijo odpravijo, posebno pa prodaja manufakturnega blaga in železnine. Sejmi, ki se dosedaj faktično niso izvrševali, a bili dovoljeni, naj se odpravijo. Istotako naj se črtajo dosednji sejmi v Škofij Loki in sicer 24. junija in 16. avgusta, kakor tudi sejmi dne 4. oktobra v Trzinu. Ostali sejmi naj ostanejo še nadalje neizpremenjeni v veljavi. V Kranju naj ostanejo tedenski živinski sejmi, ki so velikega pomena za ves okraj, saj je znašal v letu 1932 dogon 13.319 glav živine ali 256 povprečno na teden.

Na sejmih naj se dovoli poleg kmetijskih pridelkov tudi prodaja izdelkov domače hišne delavnosti in domačih obrtnikov. Na tržne dneve naj se prodajajo samo kmetijski pridelki za živila, prepove pa naj se prodaja obrtniških izdelkov, kakor izdelkov domače hišne delavnosti, ker se ta prodaja kaj rada izrablja.

Predsednik Franjo Širc poroča nato podrobneje o davčnih zadevah ter stavi predlog, ki naj bi se vnesel v resolucijo na zveznem obnem zboru v Kamniku in sicer, da se čl. 116 zak. o neposrednih davkih spremeni v tem smislu, da morejo pred davčno komisijo zastopati člani tudi združenja po svojem pooblaščenju.

Sklep seje z dne 4. maja t. l. glede kazni onih, ki se skupščine brez opravičila ne udeležijo, se spremeni v toliko, da plačajo člani v Kranju prvotno sklenjeno polovico članarinskega prispevka za l. 1933, člani izven Kranja pa z ozirom na skrajno slabo vreme na dan skupščine le po 10 Din. — Navedene kazni se v smislu sklepa zadnje skupščine stekajo v poseben fond za podpiranje siromašnih trgovcev in brezposelnih pomočnikov.

Ugotovilo se je, da vlada med članstvom velika nejasnost glede odmere in pobiranja poslovnega davka. V pravilno informacijo članov se bo izdala posebna okrožnica.

Dalje se je razpravljalo o ustanovitvi poverjeništev v posameznih okrajih območja združenja. Soglasno so bili prisotni mnenja, da je treba članstvo čim tesneje vezati na delo organizacije ter mu nuditi čim več ugodnosti. Za sedaj se ustanove poverjeništev v Trzinu in Škofij Loki, medtem, ko bi se v Železnikih, Sečih in v Gorenji vasi vršili po potrebi uradni dnevi. Glede podrobne reorganizacije škofjeloškega okraja bo poverjenišstvo Škofje Loke predložilo referat do prihodnje seje.

Skupščine Zveze trg. združenj, ki bo dne 18. t. m. v Kamniku, naj se udeležijo člani v čim večjem številu. Uprava bo pri dovoljnejem številu prilaščencev poskrbela za prevozna sredstva. Kot kandidatje za zvezno predsedstvo so bili izvoljeni: Franjo Širc, Anton Savnik in Franc Glo-

bočnik; kot namestniki pa: Franc Berjak, Karel Dolenc in Ferdinand Kokalj.

Delegatje se udeležijo predkonference v Kamniku polnoštevilno.

Konstituiral se je tudi nadzorstveni odbor in je bil za predsednika izvoljen dr. Franc Šemrov, za podpredsednika pa Albin Jazbec. Odbor lesne sekcije se je konstituiral in je bil za predsednika izvoljen Franc Gorjane, za podpredsednika pa Joško Veber.

V bodoče bodo vse seje nadzorstvenega odbora in lesne sekcije na dan seje uprave, da se morejo vsi udeležiti tudi skupnih sej uprave.

KLISJEJE

vseh vrst po
fotografijah
ali risbah
izvršuje
najsolidnejše
klisarno
ST. DEU
LJUBLJANA
DALMATINOVA 13

OUZD v maju 1933

Povprečnina članov: moških 48.725 (—2.686), ženskih 28.811 (+252), skupaj 77.536 (—2.434); bolnikov: moških 933 (—31), ženskih 722 (—32), skupaj 1.655 (—63). — Številke v oklepajih pomenijo prirast »+« oziroma padec »—« od lanskega leta t. j. od maja 1932.

Zaposlenost delavstva je v maju z ozirom na lansko leto nazadovala. Letni padec je znašal v maju 2.434, v aprilu pa samo 863 zavarovanih delavcev. To prehodno nazadovanje zaposlenosti se bo v juniju še nekoliko povečalo. Od julija dalje bodo pa letne razlike zopet povoljnije. Naglasiti je potrebno, da je število ženskih članov letos večje kot lansko leto. Letni padec se nanaša samo na moške delavce. Vzroke moramo iskati v napredovanju tekstilne industrije.

Obenem z zaposlitvijo so nazadovale

tudi letne razlike delavskih zaslužkov. Padec povprečne dnevne zavarovane mezde je znašal v maju Din 1,48, v aprilu 1,36 dinarja. Padec celotne dnevne zavarovane mezde je znašal v maju Din 174.937,20, v aprilu pa Din 121.828,80. Tudi nazadovanje letnih razlik delavskih plač se bo v juniju še nekoliko povečalo. Od julija dalje pa bodo letne razlike zopet povoljnije.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani.

AVTOMOBILSKI IZLETI Z ODPRTIMI AVTOBUSI

Zveza za tujski promet priredi sledeče avtobusne izlete:

18. t. m. enodnevnji izlet v Celovec in Vrbsko jezero. Cena vožnji s prehrano vred Din 237.—.

TRŽNA POROČILA DUNAJSKI ŽIVINSKI TRG

Na goveji sejem z dne 12. junija je bilo prignanih 1956 živali, od teh iz Jugoslavije 60 volov, 6 bikov in 4 krave. Cene so bile te: voli pitani od 1,30 do 1,45, voli I. vrste po 1,20 do 1,30, II. po 1,10 do 1,20, III. po 0,95 do 1,10, biki po 1.— do 1,17, krave po 0,90 do 1,15 in mršava živina po 0,75 do 1.—; tendenca je bila slaba, primavoli so se pocenili za 10, srednji in slabi do 5 grošev za kg. Mršava živina in biki so se precej zahtevali in se podražili za 5 grošev pri kilogramu.

Na svinjski trg z dne 13. junija je bilo v vseh postavljenih 12.656 svinj in sicer iz Jugoslavije 2047, iz Madjarske 1834, iz Rumunije 1187, iz Poljske 1267, iz Avstrije 5840, iz Danske 232 in 249 kontumačnih svinj. — Cene so bile te: Mangalice I. vrste po 1,40 do 1,45, II. po 1,37 do 1,40; jugoslovanske I. vrste po 1,42 do 1,55, srednje po 1,40 do 1,42, slabše po 1,36 do 1,38; lahke pršutarice po 1,55 do 1,80; težke po 1,50 do 1,65. Pri zelo slabem povpraševanju so se madjarski špeharji pocenili za 2 do 5 grošev, drugi špeharji za 5, a proti koncu sejma tudi za več. Pršutarji pa so se vsled dobrega povpraševanja podražili za 5 grošev.

Narodno gledališče v Ljubljani DRAMA

Sobota, dne 17. junija ob 20.: *Tartuffe*. Red C.

Nedelja, dne 18. junija: *Okence*. Izven. Globoko znižane cene od 20 Din navzdol. Ponedeljek, dne 19. junija: *Tartuffe*. Red D.

OPERA

Sobota, dne 17. junija ob pol 20.: *Gorenjski slavček*. Izven. Globoko znižane cene od 20 Din navzdol.

Nedelja, dne 18. junija: *Pri belem konjičku*. Izven. Globoko znižane cene od 30 Din navzdol.

Ponedeljek, dne 19. junija: *Zaprto*.

Torek, dne 20. junija: *Marta*. Gostuje znamenita pevka Ada Sari. Izven.

VELETRGOVINA
A. ŠARABON
V LJUBLJANI
Priporoča špecerjako blago, več vrst žganja, moko ter
deželne pridelke, kakor tudi raznovrstno rudniško vodo
Lastna pražarna za kavo in mlino
za dišave z električnim obratom
Telefon št. 2666 Ceniki na razpolago!

J. HLEBŠ, LJUBLJANA
DRUŽBA Z O. Z.
CANKARJEVO N. 21 — MESTNI TRG 19
Sobo-črkoslikarstvo in pleskarstvo
Vsa dela izvršuje z najmodernejšimi vzorci, točno po naročilu, solidno in pod garancijo. — Telefon 30-70.

„KVERTA“
D. Z. O. Z.
LJUBLJANA
Karlovška c. 2 Vožarski pot 1
TVORNICA KUVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

Brzjavi: *Krispercoloniale Ljubljana* — Telefon št. 2263
Ant. Krisper Coloniale
Lastnik: **Josip Verlič**
Ljubljana
Veletrgovina kolonialne robe.
Velepražarna kave.
Mlino za dišave.
Točna postrežba.
Dunajska cesta 33
Ustanovljeno leta 1840
Zaloga špirta, raznega žganja in konjaka.
Mineralne vode.
Ceniki na razpolago.

● Pleskarsko in sobo-slikarsko delo
● izvršuje po najugodnejših pogojih
Ivan Genussi
Ljubljana
Igriška ulica šte. 10
Telefon 22-67

Motvoz Grosuplje
domač slovenski izdelek — Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.
Grosuplje pri Ljubljani